



Evropski svet

Bruselj, 23. marec 2018
(OR. en)

EUCO XT 20001/18

BXT 25
CO EUR 5
CONCL 2

DOPIS

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Zadeva: Evropski svet (člen 50) (23. marec 2018)

 – smernice

V prilogi¹ vam pošiljamo smernice, ki jih je Evropski svet (člen 50) sprejel na navedenem zasedanju.

¹ Po predložitvi uradnega obvestila v skladu s členom 50 PEU član Evropskega sveta, ki predstavlja državo članico, ki izstopa, v Evropskem svetu ne sodeluje niti v razpravah niti pri sprejemanju sklepov v tej zadevi.

1. Evropski svet pozdravlja dogovor, ki so ga dosegli pogajalci, o delih pravnega besedila sporazuma o izstopu, ki zajemajo pravice državljanov, finančno poravnavo, več drugih vprašanj v zvezi z izstopom in prehodno obdobje. Evropski svet opozarja, da je glede drugih vprašanj še potreben dogovor in da lahko pogajanja napredujejo samo, če se vse zaveze, prevzete do zdaj, v celoti spoštujejo, ter v zvezi s tem pozdravlja pisna zagotovila predsednice vlade Therese May, zlasti glede Irske/Severne Irske. Evropski svet poziva k okrepljenim prizadevanjem glede preostalih vprašanj v zvezi z izstopom in vprašanj v zvezi z ozemeljsko uporabo sporazuma o izstopu, zlasti glede Gibraltarja, ter ponovno poudarja, da nič ni dogovorjeno, dokler ni vse dogovorjeno.
2. Evropski svet opozarja in ponovno potrjuje svoje smernice z dne 29. aprila in 15. decembra 2017, ki še naprej v celoti veljajo in katerih načela bo treba spoštovati v prihodnjem odnosu z Združenim kraljestvom. Evropski svet je seznanjen z resolucijo Evropskega parlamenta z dne 14. marca 2018 o okviru prihodnjih odnosov med EU in Združenim kraljestvom.
3. Evropski svet znova poudarja, da je Unija odločena z Združenim kraljestvom v prihodnosti imeti čim tesnejše partnerstvo. Tako partnerstvo bi moralo zajemati trgovino in ekonomsko sodelovanje ter druga področja, zlasti boj proti terorizmu in mednarodni kriminaliteti ter varnost, obrambo in zunanjo politiko.
4. Hkrati pa mora Evropski svet upoštevati vedno znova izražena stališča Združenega kraljestva, ki omejujejo globino takega prihodnjega partnerstva. To, da ne bo v carinski uniji in enotnem trgu, bo neizogibno povzročalo trenja v trgovini. Zaradi razlik v zunanjih tarifah in notranjih pravilih ter odsotnosti skupnih institucij in skupnega pravnega sistema bodo potrebne kontrole in nadzor, da se ohrani celovitost enotnega trga EU in trga Združenega kraljestva. To bo žal imelo negativne gospodarske posledice, zlasti za Združeno kraljestvo.

5. Glede na navedeno Evropski svet določa naslednje smernice, da bi se začela pogajanja o splošnem dogovoru o okviru prihodnjih odnosov, ki bo natančneje pojasnjen v politični izjavi, ki bo priložena sporazumu o izstopu in tam omenjena.
6. V nadaljevanju opisani pristop odraža raven pravic in obveznosti, skladnih s stališči Združenega kraljestva. Če bi se stališča spremenila, je Unija pripravljena ponovno preučiti svojo ponudbo v skladu z načeli iz smernic z dne 29. aprila in 15. decembra 2017 ter teh smernic.
7. V tem smislu Evropski svet zlasti opozarja, da bo moral kakršen koli sporazum z Združenim kraljestvom temeljiti na ravnotežju med pravicami in obveznostmi ter zagotavljati enake konkurenčne pogoje. Država, ki ni članica Unije in ne izpolnjuje enakih obveznosti kot članice, ne more imeti enakih pravic in uživati enakih ugodnosti kot članice.

Evropski svet opozarja, da so štiri svoboščine neločljive in selektivno izbiranje med njimi v smislu možnosti sodelovanja na enotnem trgu na podlagi sektorskega pristopa ni mogoče, ker bi to ogrozilo celovitost in pravilno delovanje enotnega trga.

Evropski svet nadalje opozarja, da bo Unija ohranila avtonomijo v procesu odločanja, kar izključuje sodelovanje Združenega kraljestva kot tretje države v institucijah Unije, pa tudi sodelovanje pri odločanju v organih, uradih in agencijah Unije. V celoti se bo tudi spoštovala vloga Sodišča Evropske unije.

8. Glede temeljnih ekonomskih odnosov Evropski svet potrjuje svojo pripravljenost, da se začne pripravljati uravnotežen, ambiciozen in širok sporazum o prosti trgovini, kolikor obstajajo zadostna zagotovila za enake konkurenčne pogoje. Ta sporazum bo dokončno oblikovan in sklenjen, ko Združeno kraljestvo ne bo več država članica. Takšen sporazum pa ne more ponujati istih ugodnosti kot članstvo in ne more pomeniti sodelovanja na enotnem trgu ali njegovih delih. Ta sporazum bi obravnaval:

- i) trgovino z blagom, pri čemer bi zajeli vse sektorje in si prizadevali, da še naprej ne bi bilo carin in količinskih omejitev ob ustreznih pravilih o poreklu.

V splošnem okviru sporazuma o prosti trgovini bi bilo treba ohraniti sedanji vzajemni dostop do ribolovnih voda in virov;

- ii) primerno carinsko sodelovanje z ohranitvijo regulativne in sodne neodvisnosti obeh strani in celovitosti carinske unije EU;
- iii) pravila o tehničnih ovirah v trgovini in sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih;
- iv) okvir za prostovoljno regulativno sodelovanje;
- v) trgovino s storitvami, da bi bil dovoljen dostop do trga za zagotavljanje storitev po pravilih države gostiteljice, tudi glede pravice ustanavljanja za ponudnike, v obsegu, skladnem z dejstvom, da bo Združeno kraljestvo postalo tretja država in da Unija in Združeno kraljestvo ne bosta več imela skupnega regulativnega, nadzornega, izvršilnega in pravosodnega okvira;
- vi) dostop do trga javnih naročil, naložbe in varstvo pravic intelektualne lastnine, vključno z geografskimi označbami, in druga področja v interesu Unije.

- 9. V prihodnjem partnerstvu bi bilo treba obravnavati globalne izzive, zlasti na področju podnebnih sprememb in trajnostnega razvoja, pa tudi čezmejnega onesnaževanja, kjer bi morala Unija in Združeno kraljestvo še naprej tesno sodelovati.

10. V prihodnje partnerstvo bi bilo treba vključiti ambiciozne določbe o gibanju fizičnih oseb, ki bi morale biti utemeljene na popolni vzajemnosti in nediskriminaciji med državami članicami, ter določbe s povezanih področij, na primer v zvezi z usklajevanjem socialne varnosti in priznavanjem poklicnih kvalifikacij. V tem okviru bi lahko preučili možnosti za pravosodno sodelovanje v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter v drugih povezanih zadevah, ob upoštevanju, da bo Združeno kraljestvo tretja država zunaj schengenskega območja in da bodo za takšno sodelovanje potrebni močni zaščitni ukrepi, da bi zagotovili polno spoštovanje temeljnih pravic.
11. Socio-ekonomsko sodelovanje bi lahko zajemalo naslednje:
 - i) v zvezi s prevoznimi storitvami bi moral biti cilj zagotavljanje povezljivosti med Združenim kraljestvom in EU tudi po izstopu Združenega kraljestva. To bi lahko med drugim dosegli s sporazumom o zračnem prometu v kombinaciji s sporazumi o varnosti in zaščiti v letalstvu, pa tudi s sporazumi o drugih vrstah prevoza, ob hkratnem doslednem zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev v zelo konkurenčnih sektorjih;
 - ii) v zvezi z nekaterimi programi Unije, npr. na področju raziskav in inovacij ter izobraževanja in kulture, bi morali za vsako sodelovanje Združenega kraljestva veljati zadevni pogoji za sodelovanje tretjih držav, ki se določijo v ustreznih programih.
12. Glede na geografsko bližino Združenega kraljestva in ekonomsko medsebojno odvisnost z EU27 bodo prihodnji odnosi vzajemno zadovoljivi le, če bodo vsebovali trdna jamstva, ki zagotavljajo enake konkurenčne pogoje. Cilj bi moral biti preprečiti nepošteno konkurenčno prednost, ki bi jo lahko imelo Združeno kraljestvo, če bi oslabilo raven varstva, med drugim na področju konkurenčnosti in državne pomoči ter davčnih, socialnih, okoljskih in regulativnih ukrepov ter prakse. Za to bodo potrebni kombinacija vsebinskih pravil, skladnih s standardi EU in mednarodnimi standardi, ustrezni mehanizmi za zagotovitev učinkovitega izvajanja doma, mehanizmi za izvrševanje in reševanje sporov v sporazumu ter avtonomna pravna sredstva Unije, ki bodo vsi skladni z globino in širino ekonomske povezanosti med EU in Združenim kraljestvom.

Vsak prihodnji okvir bi moral zaščititi finančno stabilnost v Uniji ter spoštovati njen regulativni in nadzorni sistem in standarde ter njihovo uporabo.

13. Na drugih področjih razen trgovinskega in ekonomskega sodelovanja, na katerih je Unija že nakazala pripravljenost za vzpostavitev specifičnih partnerstev, Evropski svet meni, da:
 - i) bi sodelovanje pri kazenskem pregonu in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah morala predstavljati pomemben element prihodnjih odnosov med EU in Združenim kraljestvom, glede na geografsko bližino in skupne grožnje, s katerimi se soočata Unija in Združeno kraljestvo, pri čemer bo treba upoštevati, da bo Združeno kraljestvo tretja država zunaj schengenskega območja. Prihodnje partnerstvo bi moralo zajemati učinkovite izmenjave informacij, podporo za operativno sodelovanje med organi kazenskega pregona in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah. Vzpostaviti bo treba močne zaščitne ukrepe, ki bodo zagotavljali polno spoštovanje temeljnih pravic in učinkovite mehanizme za izvrševanje in reševanje sporov;
 - ii) glede na naše skupne vrednote in izzive bi morala EU in Združeno kraljestvo tesno sodelovati na področju zunanje, varnostne in obrambne politike. Prihodnje partnerstvo bi moralo spoštovati avtonomijo procesa odločanja Unije, ob upoštevanju, da bo Združeno kraljestvo tretja država, in predvideti ustrezen dialog, posvetovanje, usklajevanje, izmenjavo informacij ter mehanizme sodelovanja. Predpogoj za izmenjavo informacij v okviru takšnega sodelovanja je sporazum o varnosti podatkov.
14. Glede na pomen tokov podatkov na več področjih prihodnjih odnosov bi moral takšen sporazum vključevati pravila o podatkih. Kar zadeva osebne podatke, bi morala njihovo varstvo urejati pravila Unije o ustreznosti, da se zagotovi enaka stopnja varstva kot v Uniji.

15. Pri urejanju naših prihodnjih odnosov z Združenim kraljestvom bomo morali obravnavati upravljanje in nadzor, reševanje sporov in izvrševanje, vključno s sankcijami in mehanizmi navzkrižnih povračilnih ukrepov. Pri oblikovanju splošne ureditve prihodnjih odnosov bo treba upoštevati:
- i) vsebino in globino prihodnjih odnosov;
 - ii) potrebo po zagotovitvi učinkovitosti in pravne varnosti;
 - iii) zahteve avtonomije pravnega reda EU, vključno z vlogo Sodišča Evropske unije, zlasti kot je oblikovana v sodni praksi.
16. Evropski svet bo ob podpori Sveta še naprej pozorno spremljal vse vidike pogajanj ter na junijskem zasedanju ponovno obravnaval zlasti preostala vprašanja v zvezi z izstopom in okvir prihodnjih odnosov. Evropski svet poziva Komisijo, visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter države članice, naj se medtem na vseh ravneh še naprej pripravljajo na posledice izstopa Združenega kraljestva, ob upoštevanju vseh možnih izidov.
